

Od redakcji

From the Editor

Oddając do rąk Czytelników obecny numer *Sztuki Leczenia* warto na wstępie odnotować starania redakcji o umiędzynarodowienie czasopisma, czego wyrazem są między innymi zamieszczone w nim prace w języku angielskim oraz zapoczątkowanie indeksacji w międzynarodowych naukowych bazach danych.

Numer otwiera kliniczna praca Darii Kuliś i współpracowników zatytułowana *Wyniki odległe operacji przepuklin pachwinowych metodą TEP*. Praca ta ma charakter badawczy i prezentuje retrospektywną analizę odległych wyników wybranych metod chirurgicznych stosowanych w przypadku przepuklin pachwinowych, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość życia pacjentów.

Kolejne siedem prac należy do opracowań teoretycznych i przeglądowych. Obejmują one szerokie spektrum zagadnień. Pierwsza z nich to praca autorstwa Łucji Zaborowskiej pod tytułem *Wybrane systemy ochrony zdrowia krajów Bliskiego Wschodu – komparatywny przegląd rozwiązań natury antropologicznej, organizacyjnej oraz technicznej*. W obecnej dobie znacznej migracji ludności i powstawania społeczeństw wielokulturowych omawiany przez autorkę temat nabiera coraz większego znaczenia. Towarzyszy mu pytanie o nader pragmatycznym charakterze. Czy wiedza na temat wybranych systemów ochrony zdrowia w krajach o innej kulturze może być pomocna w poszukiwaniu satysfakcjonujących rozwiązań także dla naszego kraju? Odpowiedź pozostawiamy Czytelnikom zainteresowanym tym tematem.

Kolejne opracowanie autorstwa Agnieszki Ogonowskiej pt. *Czatboty jako wyzwanie*

etyczne dla współczesnej psychoterapii podnosi równie aktualne zagadnienie. Łączy się ono z dylematami, przed jakimi staje współczesny człowiek, a wraz z nim także opieka medyczna stająca w obliczu możliwości stwarzanych przez nowe technologie. Pozwalają one między innymi na tworzenie alternatywnych form psychoterapii proponujących kontakt z programem komputerowym zamiast kontaktu z terapeutą – człowiekiem. Omawiając ten problem autorka wskazuje na słaby punkt takiego rozwiązania.

Następne opracowanie pt. *Efekt nocebo a świadoma zgoda i informowanie pacjenta* autorstwa Patrycji Zurzyckiej, Zofii Musiał i Iwony Repki dotyczy tematu starego jak sama medycyna, a jednocześnie niezwykle współczesnego. Jest nim problem wpływu na psychikę pacjenta informacji otrzymanych podczas leczenia. Autorki sygnalizują możliwość pojawiania się negatywnych dla zdrowia pacjenta skutków sztywnego przestrzegania procedury pozyskiwania jego świadomej zgody na leczenie. Wymaga ona wyczerpującego informowania pacjenta o wynikających z metody leczenia zagrożeniach oraz możliwych efektach ubocznych, co z kolei w pewnych sytuacjach może prowadzić do tzw. efektu nocebo. W istocie praca ta nawiązuje do tematu złożonych zależności łączących medycynę z psychologią, etyką i prawem. Zależności te powodują, że standardy, procedury i przepisy tworzone w trosce o dobro pacjenta mogą mieć także swoją ciemną stronę, prowadząc w niektórych przypadkach, wbrew zamierzeniom ich autorów, do pogorszenia efektów leczenia i opieki.

Następna praca pt. *Poród przedwczesny – etiopatogeneza i leczenie* autorstwa Olgi

Śmiech i Joanny Bonior przynosi omówienie czynników ryzyka porodu przedwczesnego oraz opisuje postępowanie zapobiegawcze i lecznicze zalecane w takich przypadkach.

Kolejne trzy prace to ślad tegorocznej konferencji „Ból i cierpienie”, która od 1994 roku tradycyjnie organizowana jest w Domu Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego przy ul. Radziwiłłowskiej 4a w Krakowie. Należy podkreślić, że chociaż historyczne tradycje tej konferencji sięgają głęboko w przeszłość, to jej temat pozostaje wciąż jak najbardziej aktualny. Przypomina ona o złożonym, bo fizycznym, psychicznym, społecznym, a także duchowym charakterze natury ludzkiej oraz o konieczności uwzględnienia tego faktu w sferze opieki medycznej.

Pierwsza z wyżej wspomnianych prac, której autorkami są Marta Gablankowska oraz Sylwia Radziszewska, nosi tytuł *Aktywność fizyczna kobiet w ciąży, w trakcie porodu oraz położu*. Autorki starają się w niej przedstawić korzyści płynące z podejmowania kontrolowanej aktywności ruchowej przez kobiety w ciąży, a także podczas porodu i położu, prezentując zalecane ćwiczenia ruchowe w tych etapach. Druga praca autorstwa Andżeliki Piekarskiej, Dominiki Pilch, Karoliny Zaremby, Anny Zalewskiej i Moniki Gańczyk pt. *Rehabilitacja w ciąży ... i boli mniej* nawiązuje do tego samego tematu, koncentrując się na ćwiczeniach ogólnousprawniających zalecanych u kobiet w prawidłowo przebiegającej ciąży. Trzecia praca z tej serii, zamykająca opracowania zamieszczone w obecnym numerze, zatytułowana jest: *Skutki neurologiczne i psychologiczne w zespole dziecka potrząsanego*. Jej autorami są Stanisław Kwiatkowski, Anita Franczak

Young i Karolina Kwiatkowska. Opracowanie przybliży Czytelnikowi obraz Zespołu Dziecka Potrząsanego (*Shaken Baby Syndrom*) wraz z mechanizmem jego powstawania. Autorzy skupili się na objawach mogących sugerować rozpoznanie tego zespołu, stanowiącego odległy i niezwykle tragiczny wyraz przemocy, z którą niestety wciąż spotykają się niektóre dzieci w bardzo wczesnym okresie swojego rozwoju.

W części numeru zatytułowanej *Sprawozdania* zamieszczono dwa teksty. Pierwszy z nich dotyczy konferencji pt. „Ból i cierpienie”, a drugi – organizowanego pod auspicjami Polskiego Stowarzyszenia Balintowskiego – kolejnego już Sympozjum Balintowskiego w Zakroczymiu.

W części zatytułowanej *Listy do redakcji, polemiki i wspomnienia* zamieszczony został list doświadczonego lekarza praktyka, dzielącego się z Czytelnikami swym głębokim przekonaniem, opartym na wieloletnim doświadczeniu zawodowym, dotyczącym terapeutycznego znaczenia pracy nad włączaniem w proces leczenia nie tylko samego pacjenta, ale także i jego rodziny. Autor wskazuje na potężne działanie wsparcia, jakiego mogą dostarczyć choremu domownicy, zwłaszcza jeśli spotkają się z odpowiednią zachętą ze strony lekarza.

Biorąc pod uwagę zróżnicowany, a zarazem obszerny zestaw tematów prezentowanych w obecnym numerze, żywię nadzieję, że każdy z naszych Czytelników znajdzie w nim coś interesującego i zachęcającego do własnych refleksji i przemyśleń.

Redaktor naczelny
Marek Motyka